

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

and its main features. The sociocultural element creates a special image, and thereby promotes optimization of the process of cross-cultural communication.

1. Веденина Л. В. Словарь лингвострановедческих терминов. – М. Интердиалект, 1997 – 1078с.
  2. Гак В. Г. Языковые преобразования. – М.: Языки русской культуры, 1998 – 768с.
  3. Шаклеин В. М. Этноязыковое видение мира как составляющая лингвокультурной ситуации // Вестн. Моск. Ун-та. – Сер. 19:– 2000. - № 1. М. Моск. гос. ун. – 175с.
  4. Svachko S. O. Verbal-and-Creative Tendencies of Denumeral Formations // British Journal of Science, Education and Culture. – No.1. (5). London: London University Press, 2014 – P. 147-152.
- Supervisor – Kobyakova I. K., *PhD*

КОРЕЛЯЦІЯ РЕАЛІЙ ТА НЕОЛОГІЗМІВ У ПРОЦЕСІ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Федоренко Д. С., *студ. гр. ПР-11,*

Дорда В. О., *канд. філол. наук, викладач кафедри ТПП*

Науково-технічна революція, що охоплює все нові сфери життя, і пов'язані з нею міжнародне співробітництво наук, очікуваний демографічний вибух та інші найважливіші явища цивілізації призводять до небувалого розвитку різних контактів між державами й іншими різномовними суспільствами людей. У цих умовах надзвичайно зростає роль реалій та неологізмів як засобу, що обслуговує економічні, суспільно-політичні, наукові, культурно-естетичні та інші відносини народів.

В середньому за рік в англійській мові з'являється біля 800 нових слів – більше, ніж у будь-якій іншій мові світу. Тому словники зазвичай відстають у фіксації неологізмів. В зв'язку з цим перед лінгвістами постає завдання не лише фіксувати нові слова, але й досліджувати їх. Багато неологізмів повністю зникають із мови; деякі письменницькі неологізми фіксуються англійськими словниками із вказівкою автора:

«A Horcrux is the word used for an object in which a person has concealed part of their soul».

«Хоркрукс — це слово, яке використовується відносно людини, яка приховує частину своєї душі» (Джоан Роулінг " Гаррі Поттер і принц-напівкровка").

У межах безеквівалентної лексики реалії виділяються в окрему перекладознавчу категорію, і належать до найменш вивчених лінгвістичних одиниць. Аналіз існуючих визначень реалії дозволяє виділити дві основні точки зору на розуміння цього явища – екстралінгвістичну та лінгвістичну.

Прихильники екстралінгвістичного підходу розглядають реалію як “суто позамовне явище, визначаючи її як факти, пов’язані з подіями суспільного та культурного життя країни, особливостями її державного ладу, історією її народу”. У працях представників лінгвістичної течії релевантним критерієм виділення реалії вважається її “яскраво виражений національно-культурний колорит, співвіднесеність з об’єктивною реальністю, відображеною в свідомості конкретної лінгвокультурної спільноти і, як наслідок цього, відсутність відповідностей в інших мовах.

Реалії зустрічаються переважно в художній літературі, де вони складають елементи місцевого та історичного колориту, неологізми поширюється із поширенням предмета, найменуванням якого він є. Але ми не можемо вимагати від терміна “національної належності”: незалежно від свого походження, він – набуток всього людства, яке користується ним, як своєю “законною” власністю. Реалія ж завжди належить народу, у мові якого вона народилася.

Сфера застосування неологізмів як термінів – це наукова література. Реалії, навпаки, частіше використовуються в художній літературі, де вони є не лише стилістичними засобами, але й допомагають відтворити національний, місцевий та історичний колорит. Різниця між терміном та реалією вбачається і в їх походженні. У той час, коли багато термінів створюються штучно для найменування тих, чи інших предметів, понять і явищ (грецького або латинського походження), реалії завжди виникають шляхом природної словотворчості, і це цілком зрозуміло: “реалії – народні слова, тісно пов’язані, головним чином, із побутом народу” .

В публіцистичному стилі дуже широко вживаються власні назви, імена, що роблять повідомлення більш конкретним, описуючи якісь події на певній місцевості, або тих, що стосуються певних

людей або установ. Через це у рецептора мають бути певні попередні знання, що дозволить йому пов'язати назву з предметом чи об'єктом. Так, наприклад, будь-якому американському читачу добре відомо, що *Amtrak* – це залізнична компанія, або *Frick Collection* – художній музей в м. Нью-Йорк.

Різниця між неологізмом та реалією вбачається в їх походженні. В той час, коли багато неологізмів створюються штучно для найменування тих, чи інших предметів, понять і явищ (грецького або латинського походження), реалії завжди виникають шляхом природної словотворчості.

Кореляція між неологізмами та реаліями існує. Особливо можна помітити це явище у текстах публіцистичного спрямування. Однак не слід сприймати ці лексичні одиниці як єдине ціле, оскільки кореляція прослідковується в тому, що як неологізми так і реалії – однозначні слова без синонімів, які часто входять до складу “міжнародної” лексики; серед них часто зустрічаються слова із значеннями, які обмежені певною історичною епохою.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА ЗАСОБАМИ ВЕРБАЛЬНОГО КОДУ : СЕМІОТИЧНІ АСПЕКТИ

Черник М. В., *аспірантка СумДУ*

У роботі в рамках семіотичної парадигми розглядаються основні аспекти екстеріоризації творів мистецтва в англomовному художньому дискурсі. Семіотика як наука про знакові системи, в основі якої лежить поняття знака (мінімальної одиниці знакової системи, або мови, яка несе інформацію), у ХХ столітті вийшла за межі мови й перетворилася на супердисципліну, яка об'єктивується в усіх сферах людської діяльності.

Виділяють такі основні положення онтології семіотичної науки: 1) уся діяльність людини має знакову природу, вона символічна, а людське мислення має виключно знакову форму; 2) вербальна мова як універсальний зразок є моделлю для усіх семіотичних систем, схемою для формування семіотики будь-якої людської діяльності; 3) знак – «єдність означуваного й означального, яка замінює щось для когось за певною ознакою й претендує на універсальність та загальну значущість» [3, 57].